

További információ:

Pintér Judit
Tel.: 887-7118
Fax: 887-7392
e-mail: judit.pinter@kpmg.hu

Budapest, 2009 augusztus 10.

Megváltozott erőegyensúllyal kell szembenézniük a nemzeti és nemzetközi olajtársaságoknak

A KPMG legújabb nemzeti, valamint nemzetközi olajtársaságokat tanulmányozó kutatása szerint a bizonytalan piaci környezet jelentős mértékben visszavetette az elmúlt időszakban fokozatosan megerősödő nemzeti olajtársaságok törekvéseit nemzetközi versenytársaikkal szemben. Amíg a közvetlen piaci feltételek nem biztosítanak gazdaságilag járható utat a nemzeti vállalatok számára, addig a globális pénzügyi hanyatlás új lehetőségeket nyit a nagy nemzetközi olajtársaságok előtt a számukra könnyebben hozzáférhető banki hitelek formájában. A kormányzati támogatást élvező nemzeti társaságok, mint például a kínai olajtársaságok, szintén élhetnek a számukra megnyíló kedvező lehetőséggel, hogy olyan áron férjenek hozzá kőolaj és földgáz készletekhez, amely egy évvel ezelőtt elképzelhetetlen lett volna számukra.

Anthony Lobo, a KPMG Egyesült Királyságbeli kőolaj és földgáz szektorra szakosodott partnere szerint, amint azt az elmúlt egy éves időszak elemzése is bizonyítja, a nemzetközi olajtársaságokat igen komoly csapásként érte a gazdasági válság, ugyanakkor a KPMG kutatásának eredményei szerint a piac ingadozása elmozdulást eredményezett a nemzeti és nemzetközi olajtársaságok új projektekhez és tranzakciókhoz való hozzáférési erőviszonyaiban. Ez ellentétben áll a 2008-as kutatás (*A felemelkedőben lévő nemzeti olajtársaságokat érintő legfontosabb kérdések*) eredményeivel, mely a válság kibontakozását megelőző időszakban készült, és azt prognosztizálta, hogy a nemzeti olajtársaságok várhatóan kiszorítják majd a nemzetközi olajtársaságokat az új forrásokhoz való hozzáférésből. Míg a piacok volatilitása új lehetőségeket tár fel a nemzetközi olajtársaságok számára, addig mind a nemzeti, mind a nemzetközi vállalatok az alacsony kőolajárak által elszenvedett veszteségek túléléséért küzdenek, miközben többmilliárd angol font tökeköltségű projekteket tartanak fenn. Úgy tűnik tehát, hogy a nemzetközi és a nemzeti olajtársaságok közötti szorosabb együttműködés kialakításán át vezet az út a kölcsönösen előnyösebb megoldásokhoz.”- tette hozzá Anthony Lobo.

A világ kőolajkészletének 9 százalékaival rendelkező iraki kormányzat megfelelő példával szolgál, amikor a nemzetközi olajtársaságoktól kér segítséget hatalmas készleteinek feltárásához. Habár az árképzési elvárásokat még közelíteniük kell a feleknek, az iraki kormány, amelynek közel 50 milliárd dollár lenne szüksége olajtartalékai kiaknázásához, megnyitotta az ajtót az erős mérleggel rendelkező nemzetközi olajtársaságok és a forgótökében gazdag nemzeti társaságok előtt.

A jövőbeni üzleti kilátásokkal kapcsolatban Anthony Lobo meglátása szerint a Kínában működő nemzeti olajtársaságokra kiterjedő kutatás alapján kijelenthető, ezek a társaságok irigylésre méltó helyzetben vannak a szinte akadálymentesnek tekinthető tőketartalékhoz való hozzáférésükkel, valamint a kőolaj- és földgáztartalékok iránti jelentős piaci keresletükkel. A kínai kormány hatalmas devizatartalékokat halmozott fel, amelyből a nemzeti társaságok bőven részesülnek. Ilyen igények mellett és tőketartalékkal a kínai olajtársaságok, illetve kisebb mértékben az orosz olajtársaságok, a vállalatfúziós és felvásárlási tevékenység (M&A) első hullámának motorját jelentik a kőolaj- és földgázszektorban.

Ennek összességében jótékony hatása lehet a globális energiaiparra, illetve annak beszállítóira nézve, egy olyan időszakban, amikor a globális gazdaságnak nagyobb szüksége van beruházásokra, mint eddig bármikor. Belátható, hogy amíg a nemzetközi olajtársaságok olyan pozícióban vannak, hogy tőkét tudnak kovácsolni megerősített helyzetükből, addig legtöbbjük kivárja majd az M&A kínai hullámának beteljesülését, mert azt követően már nem kell majd árszemponttal szembenéznük.

Az elkövetkező néhány hónapban tehát a KPMG olaj és gázipari szakemberei főként a kínaiak által vezetett ügyletek dominanciáját valószínűsítik, míg ez idő alatt a nemzetközi olajtársaságok inkább előnyös társulásokkal folytatják majd tovább az új készletekhez vezető innovatív hozzáférési utak keresését.

“Míg a 90-es évek végi utolsó olajárrobbanás az óriás tranzakciók rövid idő alatt lezajló konszolidációjához vezetett, addig a mostani válság várhatóan nem eredményez majd hasonló mega tranzakciókat.” – vélekedik Anthony Lobo.

Véleménye szerint a legtöbb tranzakció 20 milliárd angol font érték alatti tartományban fog teljesülni, amely még így is elég magas tartománynak számít bármely más iparág sztenderdjeihez képest, viszont az elmúlt évtizedben tapasztalt 40 milliárd angol fontot elérő tranzakciók nem várhatók.

A bűvös képlet a kőolaj- és földgáziparban a forgótöke és a tőketartalékok egyesítésében rejlik. Jelenleg a nemzetközi olajtársaságok bőségesen rendelkeznek tőkével, ezért jó eséllyel pályáznak kölcsönért is, ugyanakkor a készletekhez a nemzeti olajtársaságok férnek hozzá a legtöbb esetben. Ha a jelen helyzetben egy nemzetközi olajtársaság felvásárolna egy másikat, az valószínűleg csak tovább mélyítené a már meglévő problémát – a készletekhez való hozzáférés hiányát. Mivel a nemzeti olajtársaságok nem vásárolhatóak fel, ezért ez azt jelenti, hogy valószínűleg a nemzetközi vállalatok új vegyes vállalatok kialakítását tervezik a nemzeti olajtársaságok bevonásával. Az ilyen vegyes vállalatok egy új kor hajnalát

jelentenék az energiaiparban, mivel ebben az esetben megkövetelnék, hogy a nemzeti olajtársaságok felfedjék azon információikat, amelyek ez eddig szigorúan védettek voltak.

Akár nemzeti, vagy nemzetközi, előnyös pozícióban lévő, vagy forgótőke hiánnyal küzdő társaságról legyen is szó, a KPMG felmérése felfedi, hogy minden olaj- és földgáztársaság költségcsökkentő programokat vezetett be az elmúlt időszakban.

“Amíg a globális kőolaj- és földgázszektor sokmilliárd fontos tranzakciós tevékenységekre érett a közelgő hónapok folyamán, addig a szektorban működő társaságok az ingadozó kőolajár utóhatásai miatt aggódnak, s emiatt agresszív költségcsökkentési stratégiákat vezetnek be, hogy korlátozzák kitettséget. A felmérés is kimutatja, hogy a nemzetközi társaságok előnye abban is megmutatkozik, a nemzeti társaságokkal szemben, hogy például munkabéreköltségeik korlátozásában nem gyakorol nyomást rájuk a kormány.

Mind a nemzeti, mind a nemzetközi olajtársaságok esetében elmondható, hogy olcsóbb alapanyagárokra (például az erőműépítéshez felhasználásra kerülő acél és alumínium) hivatkozva próbálják csökkenteni a beszállítói költségeket, újratárgyalva szerződéseiket és lenyomva a felmerülő kivitelezői költségeket.”

„A bizonytalan piaci környezet a régió olajtársaságait sem hagyja érintetlenül”- állítja Kiss Péter a KPMG Energetikai és közüzemi szektorának globális vezetője.

„Az hogy a MOL ilyen gazdasági körülmények között is stabilan teljesít és kedvezőbb helyzetben van mint versenytársai, egyértelműen igazolja a társaság stratégiáját, régiós és azon túli terjeszkedési törekvéseit, valamint azok következes és kitartó megvalósítását”- tette hozzá a szakember.

Kiss Péter úgy véli, hogy a MOL tulajdonosi szerkezete és a társaság irányítási rendszere a nemzeti és nemzetközi társaságok jellemzőinek egy sajátos kombinációja. Nemzeti jellege abból adódik, hogy egyrészt a MOL szerepe kulcsfontosságú Magyarország és a régió ellátásbiztonságában, másrészt egy tulajdonosnak vagy szakmai (multi) befektetőnek sem lehet jelentős befolyása a társaság irányításában. Ugyanakkor a MOL a tőzsdén jegyzett privát társaság, ahol a nemzetközi tőkepiaci környezetben a kis és nagybefektetők elvárják, hogy a társaság folyamatosan tulajdonosi értéket teremtsen.

A szakember szerint a kedvező helyzethez a társaság folyamatos hatékonyságjavító programja is hozzájárul. A cégek egy jelentős része csak akkor áll neki költséget csökkenteni és hatékonyságot növelni, ha a gazdasági környezet negatív változásai a társaság eredményeiben is már megjelentek. Az ekkor elkezdett hatékonyságnövelő programok eredményei csak hosszú hónapok vagy évek után jelentkeznek, és ez komoly versenyhátrányt jelent, ha a hatékonyságnövelés nem állandó napirendi pont a menedzsment napirendjén.

“Teljesen egyértelmű, hogy az a sikeres stratégia és vállalati működési modell, amely képes az állandóan változó globális gazdasági környezetben mind a pozitív, mind a negatív trendekből versenyelőnyt kovácsolni és e változásokból is tulajdonosi értéket teremteni, mint ahogy ezt a MOL is teszi” - vélekedik Kiss Péter.

A kutatásról:

A KPMG Dr. Valerie Marcel-lel - aki széles körben ismert nemzeti olajtársaságokról készített elemzéseiről - való együttműködése révén, egyedülálló módon kerülhetett kapcsolatba a kínai Nemzeti Offshore Olajtársaság, a CNPC és a KMG-EP felsővezetőivel, az Arab Kőolaj Beruházási Testülettel valamint az iraki köztársasági elnök egy tanácsadójával, ahogy számos banki szakértővel is. Ez járult hozzá ahhoz, hogy a KPMG hiteles rálátást nyerjen az olajiparban tervezett beruházásokra illetve költségekre. A teljes anyag, amely 'A nemzeti olajtársaságok beruházási kihívásai' címet viseli letölthető honlapunkról, melyet az alábbi linkre kattintva érhetnek el:

http://www.kpmg.hu/index.shtml/hu/virtual_library/advisory/business/energy/index.html

A KPMG energetikai és közüzemi szektor számára nyújtott tanácsadási szolgáltatásai Közép-Kelet-Európában

A magyarországi, budapesti székhelyű KPMG energetikai és közüzemi szektorra szakosodott tanácsadó csoportja a KPMG kiemelt iparági fókuszú globális kompetencia-központok (Centre of Excellence) egyike, mely az energetikai ügyfelek számára nyújtott különféle tanácsadási szolgáltatások globális kompetenciaközpontjaként (Global Power & Utilities Centre of Excellence) is működik.

A KPMG globális hálózatának erőforrásai és tudásbázisa biztosítja számunkra a globális és regionális piaci információk mindenkorai rendelkezésre állását. Nemzetközi tapasztalatunkra, valamint a helyi gazdasági környezet pontos ismeretére alapozva segítjük ügyfeleinket, legyen szó akár nemzetközi, akár helyi megbízásról. Számottevő tapasztalatunkra, kipróbált módszertanainkra és az egyes országokban lévő helyi KPMG-irodák erőforrásaira építve szektor-specifikus, testre szabott megoldásokat dolgozunk ki ügyfeleink számára, amelyek támogatják a közép-kelet-európai energia- és közüzemi szektorban működő társaságok stratégiai és tranzakciós tevékenységeit.

A KPMG könyvvizsgálati, adó- és üzleti tanácsadási szolgáltatásokat nyújtó társaságok globális hálózata. Tagtársaságaink 144 országban működnek, és 137 000 szakembert foglalkoztatnak világszerte. A KPMG-hálózat független tagtársaságai a KPMG International-hez, a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett szövetkezethez kapcsolódnak. A KPMG tagtársaságai jogilag egymástól független, önálló szervezetek, és ennek megfelelően járnak el.

A KPMG Magyarországon több mint 600 munkatársat foglalkoztat – a KPMG Hungária Kft. könyvvizsgálati szolgáltatásokat, míg a KPMG Tanácsadó Kft. széles körű adó- és üzleti tanácsadási szolgáltatásokat kínál magyar és multinacionális társaságok, kormányzati szervek, valamint külföldi befektetők számára.

©2009 KPMG Tanácsadó Kft. a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság.
Minden jog fenntartva.